

Moja klasa

AUTORKA: Małgorzata Winiarek-Kołucka

OPRACOWANIE: Izabela Podsiadło-Dacewicz

Materiał z Zeszytu „Budowanie relacji”. Program Szkoła Przyjazna Prawom Człowieka. Jak przeciwdziałać wykluczeniu i przemocy w szkole?

https://www.wcies.edu.pl/media/system/pdf/prawa/Antydyskryminacja_z-zdalny_online.pdf

Integracja to przede wszystkim proces budowania więzi i relacji między osobami, a nie tylko poznawania się, jak się o niej mówi potocznie. Więzy, dzięki którym zmniejsza się przemoc w danej grupie, a tym samym przemoc rówieśnicza w szkole. Proces integracji dzieje się w klasie na co dzień i trwa przez cały czas pobytu dzieci w danej klasie i szkole. Nawet jeśli dzieci nie widzą się, nie mają ze sobą bezpośredniego kontaktu (tak jak podczas izolacji społecznej i nauczania zdalnego), to wciąż mają wspólną tożsamość, którą jest przynależność do swojej.

Gdy uczennice i uczniowie uczą się zdalnie mogą pojawić się zagrożenia związane z integracją zespołu klasowego. Mogą wzmacniać się różne formy wykluczenia w klasie. Zyskują wówczas na sile „grupki klasowe” (dzieci kontaktują się tylko z osobami, które lubią; część osób może być wykluczona z kontaktu z powodu mniejszej dostępności do sprzętu umożliwiającego zdalny kontakt, powstają nowe konflikty między dziećmi), co w konsekwencji może prowadzić do osłabienia relacji w całej klasie, wzrostu agresji i przemocy o charakterze cyber. W związku z tym po powrocie z nauczania zdalnego warto zadbać o odbudowanie/wzmocnienie dobrych relacji w grupie rówieśniczej.

PO CO?

- ▶ by wzmacniać budowanie relacji i więzi w klasie,
- ▶ by rozwijać postawy empatii i szacunku w stosunku do innej osoby,
- ▶ by wspierać uczennice i uczniów w procesie integracji w warunkach izolacji, pokazywać im, że są ważni dla danej klasy/grupy,
- ▶ by profilaktycznie przeciwdziałać wykluczeniu i przemocy w klasie.

CO DZIĘKI NIM OSIĄGNIESZ?

- ▶ zwiększysz wiedzę o sobie nawzajem wśród uczennic/uczniów w danej klasie,
- ▶ zwiększysz szansę na kontakt i budowanie relacji w klasie po czasie edukacji zdalnej,

- zadbasz o relacje w klasie, dzięki czemu uczennicom i uczniom łatwiej będzie radzić sobie z różnymi emocjami związanymi z nauką,
- zwiększysz szansę na ograniczenie wykluczenia i przemocy w danej klasie,
- wzmocnisz swoje relacje z klasą, pokażesz uczennicom i uczniom, że o nich myślisz i dbasz.

DLA KOGO?

Każda grupa wiekowa, niekiedy potrzebne będzie dostosowanie ćwiczenia do wieku osób uczestniczących.

JAK UŻYWAĆ?

Odpowiedz sobie na kilka pytań:

- W jakiej sytuacji są uczennice i uczniowie w Twojej klasie?
 - Czy wiesz, co dzieje się w relacjach między nimi?
 - Kto z kim rozmawia? Kto jest z boku grupy? Kto ma utrudniony kontakt z grupą?
 - Czego Twoja klasa potrzebuje do integracji i budowania lepszych relacji między uczennicami i uczniami po powrocie z edukacji zdalnej?
- Planując proces integracji, zadбай o to, by była to codzienna aktywność w procesie edukacji zdalnej, wykorzystuj różne narzędzia i formy pracy, które będą budować i wzmocniać więzi i relacje w klasie (na przykład praca w losowych dwójkach, kilkuosobowych zespołach).
 - Działaj w sposób zaplanowany i zwróć uwagę, by podejmowane przez Ciebie działania nie przyczyniły się do wzmocnienia wykluczenia jakiegoś dziecka w klasie.

MOJA KLASA

Celem tego ćwiczenia jest umacnianie i budowanie poczucia tożsamości i przynależności do klasy. Czas jego trwania to co najmniej trzy godziny lekcyjne. Ćwiczenie składa się z trzech etapów:

1. My przed kwarantanną – ważne momenty z życia mojej klasy.
2. My podczas kwarantanny – ważne momenty z życia mojej klasy.
3. My po powrocie z kwarantanny – ważne rzeczy dla dobrego funkcjonowania mojej klasy.

Możesz wykonać je podczas trzech godzin wychowawczych pod rząd lub w dłuższych odległościach czasowych. Każdy z etapów ćwiczenia możesz wykonać również jako odrębne ćwiczenie, bez konieczności przeprowadzania wcześniejszego lub późniejszego etapu.

MY PRZED KWARANTANNĄ – WAŻNE MOMENTY Z ŻYCIA MOJEJ KLASY

PRZEBIEG:

- Zaproś uczennice i uczniów, aby wybrali jedno, dwa zdjęcia z życia klasy - mogą to być symboliczne zdjęcia, np. wycięte z gazet, które odnoszą się do wydarzeń/momentów dla nich ważnych.
- Zaproś uczennice i uczniów do stworzenia kolażu ze zdjęć, nazwania przedstawionych wydarzeń. Zapytaj uczennice i uczniów o to, co powoduje, że te wydarzenia, zdjęcia są dla nich ważne? Jakie emocje wiążą się z nimi?
- Zadbaj o czas na wypowiedzi i o to, żeby każda osoba z klasy, która chce się wypowiedzieć, mogła to zrobić.

ZWRÓĆ UWAGĘ NA:

- Wprowadzając instrukcję do ćwiczenia, podkreśl, że dla każdej osoby ważne mogą być inne momenty z życia klasy. Jest to naturalne i wynika z naszej różnorodności. Dla jednej osoby ważnym momentem było uczniowskie ślubowanie, dla drugiej pierwsza dyskoteka, dla jeszcze innej projekt wykonany w grupie. Momenty te są bardzo istotne dla klasy, bo tworzą jej historię i tożsamość.

MY PODCZAS KWARANTANNY – WAŻNE MOMENTY Z ŻYCIA MOJEJ KLASY

PRZEBIEG:

- Zaproś uczennice i uczniów, aby przygotowali zdjęcie lub obraz albo narysowali rysunek, który będzie przedstawiał Waszą klasę podczas kwarantanny.
- Zaproś uczennice i uczniów do stworzenia kolażu ze zdjęć i rysunków oraz nazwania przedstawionych wydarzeń.

- Zapytaj uczennice i uczniów o to, jakie myśli i emocje wywołał w nich kolaż ze zdjęć, który zobaczyli? Jakie elementy są wspólne na tych obrazach, a co je różni? Co kolaż mówi o naszej klasie podczas kwarantanny?

ZWRÓĆ UWAGĘ NA:

- Wprowadzając instrukcję do ćwiczenia, podkreśl, że każda osoba inaczej przeżywa ten czas, stąd obrazy mogą być różnorodne.

MY PO POWROCIE Z KWARANTANNY – WAŻNE RZECZY DLA DOBREGO FUNKCJONOWANIA MOJEJ KLASY

PRZEBIEG:

- Poproś, aby każda osoba zastanowiła się, jakiej atmosfery i zachowań ze strony koleżanek i kolegów potrzebuje po powrocie do szkoły z edukacji zdanej. Na czym jej zależy? Poproś, aby każda osoba uczestnicząca przygotowała zdjęcie, obraz, emotikon, sentencję, rysunek, które będą metaforycznie pokazywać jej odpowiedź na powyższe pytanie.
- Daj grupie czas na wykonanie tego zadania. Zachęć, aby każda osoba umieściła swój wpis, zdjęcie, rysunek, obraz na wspólnie tworzonym kolażu klasowym.
- Gdy uczennice i uczniowie zamieszczą swój obraz, zapytaj ich:
 - Co widzą na kolażu? Jakie obrazy, słowa?
 - Jakie uczucia towarzyszą im, gdy patrzą na kolaż?
 - Jak interpretują kolaż? Co on mówi o nich jako klasie?
 - Czego potrzebują od siebie nawzajem po powrocie do szkoły, żeby czuć się dobrze i bezpiecznie w swoim gronie?

ZWRÓĆ UWAGĘ NA:

- Wprowadzając instrukcję do ćwiczenia, podkreśl, że czas kwarantanny był nadzwyczajny. Każda osoba mogła go różnie przeżywać i mieć też różne emocje, a teraz różne potrzeby związane z powrotem do szkoły.
- W tym ćwiczeniu ważne jest, aby uczniowie i uczennice wykonywali je razem, w tym samym czasie. Wtedy wspólnie tworzą wizję swojej klasy.
- Do omawiania i analizy kolażu możesz wykorzystać i udostępnić uczniom i uczennicom kartę pracy z pytaniami (możesz wykorzystać poniżej zaproponowaną kartę lub dodać swoją).
- Możecie spisać na dużym arkuszu papieru lub na pojedynczych kartkach formatu A4 wszystkie zachowania, które z perspektywy uczniów i uczennic będą pomocne po powrocie z edukacji zdalnej i wzmocnią ich poczucie bezpieczeństwa i relacje w klasie. Zadbajcie o to, aby umieścić je w widocznym miejscu w klasie.

KARTA PRACY DO ANALIZY KOLAŻU

Odpowiedz na poniższe pytania.

Każda odpowiedź jest prawidłowa, bo pokazuje Twoje myśli, zdanie.

CO WIDZISZ NA KOLAŻU? JAKIE OBRAZY, SŁOWA?

.....

.....

.....

JAKIE TOWARZYSZĄ CI UCZUCIA, GDY PATRZYSZ NA KOLAŻ?

.....

.....

.....

JAK INTERPRETUJESZ KOLAŻ? CO ON MÓWI O POTRZEBACH TWOJEJ KLASY PO POWROCIE DO SZKOŁY Z KWARANTANNY?

.....

.....

.....

WYPISZ TRZY NAJBARDZIEJ POTRZEBNE ZACHOWANIA W TWOJEJ KLASIE PO POWROCIE DO SZKOŁY Z KWARANTANNY:

1.

.....

.....

2.

.....

.....

3.

.....

.....